

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Digitaliseerimismäärus - Liikmesriikide Teated](#) > France

Digitaliseerimismäärus - Liikmesriikide teated

Sisu koostaja:

Prantsusmaa

Prantsusmaa

Siin lehel on esitatud teave teadete kohta, mille liikmesriigid on esitanud määruse (EL) 2023/2844 alusel.

1. Riiklikud IT-portaalid kohtute või muude asutustega suhtlemiseks

Prantsusmaa ametiasutused märgivad, et Prantsusmaal puudub kohtute või ametiasutustega suhtlemiseks ja videokonverentside kasutamiseks riiklik IT-portaal, mis oleks kättesaadav välisriikidest.

Kohtute ja ametiasutustega suhtlemiseks on Prantsusmaa valinud eEDESe etalonteostuse süsteemi eCODEXI tehnoloogia rakendamiseks.

2. Riigisisene õigus, mis puudutab videokonverentside kasutamist tsiviil- ja kaubandusajades

a) Teave videokonverentsi või muu kaugsidetehnoloogia vahendusel toimuvate kohtuistungite suhtes kohaldatavate riigisiseste õigusaktide ja menetluste, sealhulgas kohaldatavate menetlusõiguste ja tagatiste kohta

Prantsusmaa ametiasutused märgivad, et Prantsusmaal puudub konkreetne õigusraamistik piiriüleste videokonverentside kasutamiseks kohtumenetluses.

Kohtukorralduse seadustiku (*Code de l'organisation judiciaire*) artikli L.111-12 kohaselt võib kohtutes pidada kohtuistungeid audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide vahendusel üldiselt järgmistel tingimustel:

- kõik pooled peavad andma nõusoleku videokonverentsi kasutamiseks;
- kohtuistung toimub mitmes kohtusaalis, mis on audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide abil omavahel otse ühendatud;
- videokonverentsi tarkvara peab tagama edastatava teabe konfidentsiaalsuse.

Kohtu eesistuja võib poolte, tunnistajate, ekspertide või muude isikute sõnaselgel taotlusel anda loa kuulata nad audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide vahendusel üle väljaspool kohtusaali (kohtukorralduse seadustiku artikkel L.111-12-1).

Kohtu eesistuja rahuldab taotluse ainult juhul, kui ta leiab, et kaugülekuulamine on kooskõlas menetluse olemusega ja vastab kohtumenetluse võistlevuse põhimõttele. See otsus on kohtulik haldusmeede (kohtukorralduse seadustiku artikkel R.111-7-1).

Selle võimaluse kasutamine eeldab selliseid audiovisuaalseid telekommunikatsioonisüsteeme, mille tehnilised omadused on kindlaks määratud Prantsusmaa justiitsministri määrusega ja peavad tagama ühelt poolt ülekande kvaliteedi, ja kui ülekuulamine või küsitlemine ei ole avalik, suhtlemise konfidentsiaalsuse, ning teiselt poolt võimaluse menetlusosalised tuvastada.

Kohtu eesistuja juhivad menetlust kohtusaalist, kus viibivad ka teised kohtu liikmed, kohtusekretär ja vajaduse korral prokuröör.

Kohtuistungil peab kohtu eesistuja tagama, et isikuga ühenduse loomise tingimused tagavad vääriskuse austamise ja menetluse tõsiduse.

13. mai 2022. aasta määruses JUST2214196A on sätestatud tehnilised nõuded audiovisuaalsetele telekommunikatsioonisüsteemidele, mida kasutatakse videokonverentsi teel ülekuulamiste või küsitlemiste korraldamiseks muudes kui kriminaalasjades. Peamised tingimused on järgmised:

- audiovisuaalne suhtlus peab toimuma justiitsministeeriumi pakutava videokonverentsilahenduse kaudu. Kaubanduskohtutes võib see toimuda ka riikliku kaubanduskohtute registripidajate nõukogu (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce*) pakutava lahenduse kaudu.

c) Teave selle kohta, kas riigisisene õigus võimaldab kohtul või pädeval asutusel korraldada kohtuistungil omal algatusel

Kui videokonverentsi kasutatakse kohtuniku algatusel, tuleb eristada kahte olukorda:

- kõikides kohtu pädevusse kuuluvates asjades võib kohtuniku algatusel kohtuistungil läbi viia mitmes kohtusaalis, mis on omavahel otseses ühenduses audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide abil, tingimisel et kõik pooled on andnud nõusoleku videokonverentsi kasutamiseks (kohtukorralduse seadustiku artikkel L.111-12);
- muudes asjades kui kriminaalasjad toimival kohtuistungil osaleva poole, tunnistaja, eksperdi või muu isiku küsitlemiseks väljaspool kohtusaali audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide abil võib kohtu eesistuja anda loa ainult asjaomase isiku sõnaselgel taotlusel (kohtukorralduse seadustiku artikkel L.111-12-1).

d) Teave liikmesriigis kasutatava videokonverentsitehnoloogia või kõige levinuma kasutatava videokonverentsiplatvormi/-lahenduse kohta

- Prantsusmaa ametiasutused esitavad järgmise teabe: õigusametnikud kasutavad omavaheliseks suhtlemiseks tarkvara Cisco Jabber;
- reaajas töötlemisteenuste osutajad kasutavad töölauearvutust Cisco Webex Desk;
- kohtusaalid ja haldusteenistused on varustatud lahendusega Cisco Webex Room Kit;
- detsentraliseeritud vanglateenistused kasutavad lahendust Cisco Webex Room Kit;
- mis puudutab kaubanduskohtuid, siis [kaubanduskohtute registripidajate riiklik nõukogu](#) kasutab ANSSI sertifitseeritud Prantsusmaa lahendust Tixéo Private Cloud.

e) Teave menetlusnõuete kohta, mille kohaselt pool peab esitama arvamuse videokonverentsi või muu kaugside tehnoloogia kasutamise kohta kohtuistungil

Kohtukorralduse seadustiku artiklis L.111-12 on sätestatud, et kohtuistungid peavad toimuma audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide abil kas *ex officio* või poolte taotlusel, tingimisel et kõik pooled nõustuvad videokonverentsi kasutamisega. Seadusega ei reguleerita seda, millises vormis peab pool esitama oma arvamuse videokonverentsi kasutamise kohta, seega võib seda väljendada mis tahes viisil.

Lisaks sellele võib vastavalt kohtukorralduse seadustiku artiklile L.111-12-1 kuulata pooli, tunnistajaid, eksperte või muid kohtusse kutsutud isikuid üle kohtusaalist väljaspool audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide abil ainult nende sõnaselgel taotlusel ja kohtu eesistuja loal. Seaduses ei ole selle taotluse suhtes sätestatud mingeid formaalseid nõudeid, kuna tegemist on lihtsa kohtu haldusmeetmega ja seega ei ole tegemist menetlusõigusliku taotlusega. Seetõttu võib taotluse esitada mis tahes viisil.

g) Teave selle kohta, kuidas tagatakse advokaadi ja kliendi suhtluse konfidentsiaalsus enne videokonverentsi ja selle ajal

Tsiviil- ja kaubandusasjades ei ole konkreetseid menetlusnorme, mis käsitleksid advokaatide ja nende klientide vahelise suhtluse korraldamist juhul, kui ülekuulamise või küsitlemise kasutatakse videokonverentsi, kuna selline suhtlus ei ole menetluslikku laadi.

Kohus võib siiski ülekuulamise või küsitlemise ajutiselt peatada, et võimaldada advokaatidel rääkida oma klientidega konfidentsiaalselt teiste menetlusosaliste või kohtu juuresolekuta, kasutades selleks neile kättesaadavaid telekommunikatsioonivahendeid.

Seoses kolmandate isikutega, kes viibivad ülekuulamise või küsitlemise juures, on lisaks 13. mai 2022. aasta määruses JUST2214196A nõutud, et kui kohtuistung ei ole avalik, tuleb suhtluse konfidentsiaalsus tagada telekommunikatsioonivahendite abil.

Lisaks ei tohi video- ja audiomaterjali salvestada ega säilitada, välja arvatud juhtudel, mis on sätestatud [kultuuripärandi seadustiku](#) (*Code du Patrimoine*) artiklites L.221-1 jj, kohaldades kohtukorralduse seadustiku artiklit L.111-12.

h) Teave kohtuistungi korraldamise ja läbiviimise praktilise korralduse kohta, sealhulgas teave selle kohta, kas kasutatakse kõnesünteesitehnoloogiat

Nagu punktides c ja e märgitud, on tsiviil- ja kaubandusasjades videokonverentsi vahendusel toimuva kohtuistungi korraldamiseks vaja kõigi poolte nõusolekut, samas kui isiku küsitlemine videokonverentsi vahendusel on lubatud ainult selle isiku sõnaselgel taotlusel (kuid teiste poolte nõusolekut ei ole vaja).

j) Poolte tuvastamise ja autentimise kord

Kohtukorralduse seadustiku artikli R.111-7-1 kohaselt peavad kasutatavate audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide tehnilised omadused võimaldama menetlusosaliste tuvastamist, vajaduse korral isikut tõendava dokumendi esitamise ja kontrollimise teel.

k) Kuidas pooled saavad küsimusi esitada ja muul viisil sisukalt osaleda?

Videokonverentsi vahendusel toimuvad kohtuistungid järgivad sama korda nagu kõik muud kohtuistungid. Pooltele antakse võimalus esitada oma nõuded ja väited, vastata kohtu küsimustele ja esitada kõik tähelepanekud, mida nad kohtumenetluse võistlevuse põhimõtte kohaselt vajalikuks peavad. Kui kohus leiab, et tal on piisavalt teavet, võib kohtu eesistuja suulise väitluse või poolte kaitseks märkuste esitamise lõpetada (tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Code de Procédure Civile*) artikkel 440).

Lisaks on pooled kohustatud teavitama kohut ja teisi pooli tõenditest, mida nad kavatsevad oma nõuete toetuseks esitada (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 15). Kohtunik võib oma otsuses arvesse võtta ainult neid tõendeid, mille pooled on võistlevas menetluses esitanud (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 16).

Kohtunik võib paluda pooltel esitada suuliselt või kirjalikult vastavalt menetlusnormidele ja kohtumenetluse võistlevuse põhimõttele kõik selgitused faktiliste või õiguslike küsimuste kohta, mida võib pidada vaidluse lahendamiseks vajalikuks (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 8 ja 13).

Põhimõtteliselt ei tohi ühtegi poolt ilma teda ära kuulamata või kohtusse kutsumata kohtulikult karistada (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 14). Lisaks, kui kaugsidevahendite abil toimuvat kohtuistungi peetakse menetluse olemusega ja kohtumenetluse võistlevuse põhimõttega kokkusobimatuks, siis seda osalemise viisi ei kasutata (kohtukorralduse seadustiku artikkel R.111-7-1).

Seoses tunnistajatega tuleb märkida, et Prantsusmaa õiguse kohaselt: „tunnistajad kuulatakse üle, kui pooled on kohtus kohal või kui pooled on kohtusse kutsutud“ (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 208). Kuid „pooled ei tohi ütlosti andvaid tunnistajaid segada, mõjutada ega nendega otse suhelda, vastasel juhul võidakse nad kohtuistungilt välja saata“ (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 214 lõige 1). Seega on kohtunik see, kes küsib, „kui ta peab seda vajalikuks, küsimusi, mille pooled on kohtunikule pärast tunnistaja küsitlemist esitanud“ (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 214 lõige 2). Pooled, ka videokonverentsi vahendusel osalevad pooled, võivad kohtunikule esitada tunnistajatele suunatud küsimusi. Tegelikuses ei ole tunnistajate küsitlemine tsiviil- ja kaubandusasjades väga levinud.

l) Kuidas pooled saavad kasutada õigust suulisele tõlkele?

Vastavalt kohtukorralduse seadustikuartiklile L.111-12-1 võib pooli, tunnistajaid, eksperte või muid kohtusse kutsutud isikuid üle kuulata kohtusaalist väljaspool audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide vahendusel ainult nende sõnaselgel taotlusel ja kohtu eesistuja loal.

Tõlgid võivad seda sätet kasutada ja nende sõnaselgel taotlusel võidakse lubada neil osaleda kohtuistungil kohtusaalist väljaspool audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide vahendusel. Sellisel juhul võib tõlk osaleda kohtuistungil kas kohtusaalis, kui pool osaleb kohtus kaugsidevahendite abil, või kaugsidevahendite abil, kui pool osaleb kohtus isiklikult. Eespool nimetatud tingimustel võivad tõlk ja pool osaleda ka audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide abil, olenemata sellest, kas nad viibivad samas kohas või mitte.

m)Kuidas on tagatud võimalus uurida või esitada asitõendeid videokonverentsi ajal?

Videokonverentsi vahendusel kohtuistungil osalevate isikute suhtes kohaldatakse samu menetlusnorme, mis kehtivad kohtusaalis füüsiliselt viibivate isikute suhtes.

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikule uurib otse kohtunikule esitatud tõendusmaterjale kohtunik isiklikult. Üldjuhul võib kohtunik faktide isiklikuks kontrollimiseks võtta arvesse kõiki vaidlusaluste faktide aspekte ja teha vajalikud järeldused, hinnangud või rekonstruktsioonid, külastades vajaduse korral asukohti (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 179). Kohtunik võib seda teha siiski ainult juhul, kui pooled on kohal või nad on kohtusse kutsutud. Sellisel juhul peab kohtunik koostama ka aruande järelduste, hinnangute, rekonstruktsioonide või avalduste kohta (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 182).

Tegelikkuses on see erandlik, kuna poolte esitatud tõendid on tavaliselt kirjalikud dokumendid.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 15 kohaselt peavad pooled „õigeaegselt teavitama üksteist oma nõuete aluseks olevatest asjaoludest, esitatavatest tõenditest ja õigusnormidest, millele nad tuginevad, et igaüks saaks korraldada oma kaitse“. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 16 lõike 2 kohaselt võib kohus oma otsuses arvesse võtta ainult neid tõendeid, mis on olnud pooltevahelise võistleva vaidluse objektiks.

Tuleb märkida, et kirjalikus menetluses peavad pooled tõendeid vahetama kirjalikult ja neid ei esitata otse kohtuistungil. Advokaatide vaheline ning advokaatide ja kohtu vaheline suhtlus võib toimuda elektroonilise sidevahendi abil, tingimusel et järgitakse sellisele suhtlusele kohaldatavaid norme, mis käsitlevad eelkõige adressaadi nõusolekut, usaldusväärse kättesaamise või kättetoimetamise kinnituse väljastamist ning sellise tehnilise korra kasutamist, mis on kehtestatud justiitsministri tehnilise määrusega, millega nähakse ette menetluse käigus järgitavad tagatised (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 748 lõige 1 jj).

Suulises menetluses võivad pooled esitada kohtuistungil uusi tõendeid, kuid nad peavad need siiski edastama vastaspoolele ja esitama kohtule. Seega tähendab see, et kui pool osaleb kohtumenetluses kaugsidevahendite abil, peab kirjavahetus toimuma posti teel, kuna elektroonilised vahendid ei ole alati võimalikud, sest puuduvad tehnilised protsessid, mis vastaksid tsiviilkohtumenetluse seadustiku eespool nimetatud artikli 748 lõikele 1 ja muudele sätetele, mis reguleerivad sellise sidevahendi kasutamist.

3. Riigisisene õigus, mis puudutab videokonverentside kasutamist kriminaalasjades

a) Teave videokonverentsi või muu kaugsidevahendite vahendusel toimuvate kohtuistungite suhtes kohaldatavate riigisiseste õigusaktide ja menetluste, sealhulgas kohaldatavate menetlusõiguste ja tagatiste kohta

Prantsusmaa ametiasutused kordavad juba esitatud märkusi.

Esmalt tuleks meeles pidada, et esimesed sätted videokonverentside kasutamise kohta kriminaalasjades kehtestati 15. novembri 2001. aasta üldise julgeoleku seadusega (*loi relative à la sécurité quotidienne*). Seejärel laiendati videokonverentsi kasutamise ulatust mitme õigusaktiga, eelkõige 23. märtsi 2019. aasta määrusega nr 2019-222, mis käsitleb õigussüsteemi 2018.–2022. aasta kavandamist ja reformi.

Algul oli ette nähtud kasutada videokonverentsi konkreetsetes uurimis- ja kohtumenetlustes, kuid nüüd on neid teatavatel tingimustel võimalik kasutada kriminaalmenetluse kõikides etappides alates uurimisest kuni karistuse täideviimiseni.

Kui videokonverentsil osalevat isikut abistab advokaat, võib advokaat viibida kas pädeva kohtu või komisjoni kohtuniku juures või asjaomase isiku juures (kriminaalmenetluse seadustiku (*Code de Procédure Pénale*) artikli 706-71 lõige 6).

Esimesel juhul peab isikul olema võimalik advokaadiga konfidentsiaalselt suhelda audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide abil.

Teisel juhul tuleb kogu toimiku koopia teha sellele isikule kättesaadavaks kinnipidamiskohas, välja arvatud juhul, kui toimiku koopia on juba antud advokaadile.

b) Teave menetlusnõuete kohta, mille alusel antakse nõusolek videokonverentsi või muu kaugsidetehnoloogia kasutamiseks küsitlemisel

Mis puudutab rahvusvahelist koostööd, siis Prantsusmaa õigusasutused võivad taotleda videokonverentsi kasutamist välisriikide õigusasutustelt ja vastupidi, et korraldada tunnistajate, ekspertide või kostjate küsitlemist, ülekuulamist või vastandamist kriminaalmenetluse eri etappides.

Videokonverentsi kasutamise taotlemiseks tuleb esitada rahvusvahelise õigusabi taotlus kriminaalasjas või Euroopa Liidu piires Euroopa uurimismäärus.

Sellise vastastikuse abi taotluse võib esitada mitmesuguste koostööd käsitlevate õigusaktide alusel.

Videokonverentsi kasutamise põhimõtte peab olema sätestatud kriminaalmenetluse seadustikus ja see peab vastama kohaldatavates konventsioonides sätestatud nõuetele.

Sellise õigusakti puudumisel tuleks kohaldada kriminaalmenetluse seadustiku [artikli 694 lõiget 5](#), eelkõige seoses süüdistatavalt nõusoleku saamisega. Kõnealusel artiklis on sätestatud, et Prantsusmaa õigusasutuste taotlusel välisriigis läbiviidavad küsitlused, ülekuulamised või vastandamised toimuvad vastavalt kriminaalmenetluse seadustikule, kui rahvusvaheline leping seda ei keela.

Süüdistatava küsitlemine või vastandamine võib toimuda ainult tema nõusolekul.

Lisaks, kui Prantsusmaa õiguse kohaselt on vaja kasutada spetsiaalset videokonverentsi menetlust, tuleb seda õigusabi taotluses täpsustada, olenemata sellest, kas see puudutab videokonverentsieelset või -järgset menetlust.

d) Teave selle kohta, kuidas tagatakse advokaadi ja kliendi suhtluse konfidentsiaalsus enne videokonverentsi teel toimuvat ülekuulamist ja selle ajal

Kui videokonverentsil osalevat isikut abistab advokaat, võib advokaat viibida kas pädeva kohtu või komisjoni kohtuniku juures või asjaomase isiku juures (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 706-71 lõige 6).

Esimesel juhul peab isikul olema võimalik advokaadiga konfidentsiaalselt suhelda audiovisuaalsete telekommunikatsioonisüsteemide abil.

Teisel juhul tuleb kogu toimiku koopia teha sellele isikule kättesaadavaks kinnipidamiskohas, välja arvatud juhul, kui toimiku koopia on juba antud advokaadile.

e) Teave selle kohta, kuidas teavitatakse vanemliku vastutuse kandjaid või muid asjakohaseid täiskasvanuid sellest, et last küsitletakse videokonverentsi teel või muu kaugsidetehnoloogia abil. Kuidas võetakse arvesse lapse parimaid huve?

Alaealiste kriminaalõiguse seadustiku (*Code de la justice pénale des mineurs*) artiklites L.311-1 jj on sätestatud, et vanemliku vastutuse kandjad võivad viibida kuriteos kahtlustatava või süüdistatava alaealise küsitlemise või ütluste andmise juures, kui menetlust läbiviiv asutus leiab, et see on lapse huvides ja nende isikute kohalolek ei kahjusta menetlust. Neid sätteid kohaldatakse kohtuliku uurimise etapis toimuva küsitlemise suhtes.

27. mai 2019. aasta ringkirjas, milles tutvustatakse 23. märtsi 2019. aasta seaduse nr 2019-222 sätteid õigussüsteemi 2018.-2022. aasta kavandamise ja reformi kohta ning 24. mai 2019. aasta dekreedid nr 2019-507 sätteid alaealiste suhtes kohaldatava kriminaalmenetluse kohta, märgitakse, et erinevalt kohtuistungite puhul sätestatust on alaealise saatmise õigus jäetud ainult küsitlemist või ütluste võtmist läbiviiva ametiasutuse, st uurija või kohtuniku otsustada.

Alaealiste kriminaalõiguse seadustiku artiklis L.311-1 on seega sätestatud, et „*prokuratuur või vajaduse korral*

uurimis- või kohtuasutus peab teavitama seaduslikke esindajaid alaealise suhtes tehtud otsustest.

See teave tuleb esitada mis tahes viisil, kui ei ole sätestatud teisiti.

Alaealisel on õigus olla koos oma seadusliku esindajaga:

1) kohtumenetluse igal istungil;

2) küsitlemise või ütluste võtmise ajal, kui toimingut teostav asutus leiab, et see on lapse huvides, kui teda saadavad sellised isikud, ja et nende isikute kohalolek ei kahjusta menetlust; uurimise käigus võib alaealise küsitlemist või temalt ütluste võtmist alustada nende isikute puudumisel kaks tundi pärast nende kohtusse kutsumist.

Alaealise seaduslikud esindajad tuleb kutsuda kõikidele alaealist puudutavatele kohtuistungitele ja vajaduse korral ka alaealise küsitlemise ja temalt ütluste võtmise juurde.

Kui alaealise seaduslikku esindajat ei ole võimalik teavitada või kui tema juuresolek ei ole soovitatav, tuleb eespool nimetatud teave edastada sobivale täisealisele isikule, kes peab alaealist saatma käesolevas seadustikus sätestatud juhtudel ja korras“.

Lisaks on alaealiste kriminaalõiguse seadustiku artiklis L.334-6 sätestatud, et audiovisuaalseid telekommunikatsioonisüsteeme ei tohi kasutada alaealise kohtueelse kinnipidamise või kohtueelse kinnipidamise pikendamise üle otsustamisel, välja arvatud juhul, kui tõsise avaliku korra rikkumise või põgenemise ohu tõttu tuleb alaealise transportimist vältida.

f) Teave küsitlemise salvestamise võimaluse kohta vastavalt riiklikule õigusele ning salvestiste säilitamise ja levitamise kohta; teave kõnetuvastus- ja automaatse transkriptsioonitehnoloogia võimaliku kasutamise kohta

1. 1. Küsitluste salvestamine uurimise käigus

1.1. Alaealiste küsitlemise salvestamine

Kui alaealine kuulatakse ära tunnistajana või kostjana, kuid teda ei võeta vahi alla, ei pea tema küsitlemist audiovisuaalselt salvestama.

- Alaealiste õigusrikkujate küsitlemine

Alaealiste kriminaalõiguse seadustiku artiklis L.413-12 on siiski sätestatud, et kui alaealine on võetud vahi alla, tuleb vahi all oleva või kinnipeetava alaealise küsitlemisest teha audiovisuaalne salvestis.

Vastavalt alaealiste kriminaalõiguse seadustiku artiklile L.413-7 tuleb alaealise seaduslikke esindajaid teavitada alaealise vahi alla võtmisest, kuid esindajate nõusolekut alaealise küsitlemise audiovisuaalseks salvestamiseks ei küsita. Samamoodi ei tohi alaealine keelduda küsitlemise filmimisest.

Lisaks sellele on alaealiste kriminaalõiguse seadustiku artikli L.413-7 lõikes 2 sätestatud, et kohustusest teavitada alaealise vahi alla võtmisest tema seaduslikku esindajat või sobivat täiskasvanut võib loobuda ainult tõendite kogumise või säilitamise eesmärgil või et vältida tõsist ohtu isiku elule, vabadusele või füüsilisele puutumatusele, kui prokurör või eeluurimiskohtunik teeb selle otsuse, võttes arvesse juhtumi asjaolusid, ning kohtuniku määratud ajaks, mis ei tohi ületada kahtekümmet nelja tundi, või kui vahi alla võtmist ei saa pikendada, kahteist tundi.

Ainus erand alaealise küsitlemise audiovisuaalsest salvestamisest tehakse juhul, kui salvestamine on tehniliselt võimatu. Sel juhul peab uurimisasutus sellest prokuröri või eeluurimiskohtuniku viivitamatult teavitama ning märkima selle küsitluse protokollis, lisades ka põhjuse, miks salvestamine ei ole võimalik.

Kui küsitlemist ei salvestata, siis olenemata sellest, kas selle salvestamata jätmine on ametlikus protokollis märgitud ja pädevat kohtuniku on teavitatud, ei tohi süüdimõistvat otsust teha ainult alaealise ütluste alusel, kui need vaidlustatakse.

Kui küsitluse protokollis sisu vaidlustatakse eeluurimiskohtuniku, alaealiste kohtuniku või pädeva kohtu otsusega prokuröri või ühe poole taotlusel, võib salvestist vaadata ainult kohtumenetluse käigus.

Salvestise originaali või koopia levitamine on karistatav ühe aasta pikkuse vabadusekaotusega ja 15 000 euro suuruse trahviga (alaealiste kriminaalõiguse seadustiku artikkel L.413-14).

Viis aastat pärast kriminaalmenetluse lõppemist tuleb originaalsalvestis ja selle koopia ühe kuu jooksul hävitada (alaealiste kriminaalõiguse seadustiku artikkel L.413-15).

- Alaealiste kuriteoohvrite küsitlemine

Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 706-52 on sätestatud, et mõne kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 706-47 nimetatud kuriteo (peamiselt seksuaalkuriteod – vägistamine, seksuaalne rünnak, seksuaalne kuritarvitamine ja kupeldamine) ohvrist alaealise küsitlemine tuleb audiovisuaalselt salvestada. Alaealise kuriteoohvri küsitlemise võib salvestada audiovisuaalselt ka siis, kui tegemist on kriminaalseadustiku artiklitega 222-33-2-2 (psühholoogiline ahistamine) ja 222-33-2-3 (koolikiusamine) seotud kuritegudega.

Kriminaalmenetluse seadustiku artiklit 706-52 muudeti 5. märtsi 2007. aasta seadusega nr 2007-291, et sätestada sellise küsitlemise süstemaatiline salvestamine, ilma et selleks oleks vaja alaealise või tema esindajate nõusolekut.

Lisaks ei nõuta enam, et selline salvestis peab alaealise või tema seadusliku esindaja taotlusel olema ainult helisalvestis. Edaspidi võib ainult prokurör või eeluurimiskohtunik otsustada, et salvestis on ainult helisalvestis, kui see on põhjendatud alaealise huvidega (artikli 706-52 lõige 2).

Seega võib alaealise kuriteoohvri ütluste salvestamata jätmist õigustada ainult seadme tehniline rike. See rike on seadusega rangelt reguleeritud ja kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 706-52 on sätestatud, et uurimisasutused peavad viivitamatult teavitama prokuröri või eeluurimiskohtuniku ning koostama aruande rikke olemuse kohta.

Samuti tuleb salvestisest teha koopia, et hõlbustada selle kasutamist järgneva menetluse käigus. See koopia lisatakse toimikule. Originaalsalvestis pitseeritakse.

Eeluurimiskohtuniku otsuse alusel võib salvestist menetluse käigus vaadata või kuulata. Pooled, advokaadid ja eksperdid võivad salvestise koopiat vaadata või kuulata siiski eeluurimiskohtuniku või kohtusekretäri juuresolekul.

Salvestise originaali või koopia levitamine on karistatav ühe aasta pikkuse vabadusekaotusega ja 15 000 euro suuruse trahviga.

Viis aastat pärast kriminaalmenetluse lõppemist tuleb originaalsalvestis ja selle koopia ühe kuu jooksul hävitada.

1.2. Kriminaalkuritegude eest vahi all olevate isikute küsitlemise kohustuslik audiovisuaalne salvestamine

Kriminaalmenetluse seadustiku artikli 64-1 kohaselt tuleb politsei- või sandarmeeriajaoskondades või kriminaalpolitsei ülesandeid täitvates üksustes kriminaalkuriteos kahtlustatavate isikute küsitlemine audiovisuaalselt salvestada. Seda salvestist võib kasutada ainult küsitluse protokollis sisu üle tekkinud vaidluse korral. Kui sama jaoskonna poolt kinni peetud ja samaaegselt küsitletavate isikute arv on nii suur, et nende küsitlemise salvestamine ei ole võimalik, tuleb sellest viivitamata teavitada prokuröri, kes peab uurimise nõuetele vastavalt märkima toimikule lisatavas kirjalikus otsuses selle isiku või nende isikute nimed, kelle küsitlemist ei salvestata. Kui küsitlemise salvestamine on tehniliselt võimatu, teavitab kriminaalpolitseiametnik sellest viivitamata prokuröri ja märgib protokollis salvestamist takistava tehnilise rikke laadi.

1. 2. Uurimise ajal

Kriminaalmenetluse seadustiku artiklite 706-71 ja R.53-33 jj kohaselt võib ülekuulamine, küsitlemine või vastandamine toimuda uurimise nõuete tõttu Prantsusmaal mitmes kohas, mis on ühendatud telekommunikatsioonivahenditega, mis tagavad teabe edastamise konfidentsiaalsuse.

Seejärel koostatakse igas asukohas tegevuse aruanded. Sellisel juhul toimub menetlus järgmiselt: küsitakse prokuratuuri arvamust; vajaduse korral kutsutakse kohale kvalifitseeritud isik, kelle suhtes kehtib ametisladuse hoidmise kohustus; pärast koopia tegemist originaalsalvestis pitseeritakse; koopia lisatakse kohtuasja toimikule. Tegevuste kohta tuleb koostada aruanne. Need sätted kehtivad ka isiku kinnipidamise korral.

Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 706–71 on sätestatud, et sellistel juhtudel võib advokaat viibida kas kohtusaalis või oma kliendi juures. Esimesel juhul peab advokaadil olema võimalus suhelda oma kliendiga konfidentsiaalselt, kasutades telekommunikatsioonivahendeid. Teisel juhul tuleb kogu toimiku koopia teha sellele isikule kättesaadavaks kinnipidamiskohas. Kuigi kriminaalmenetluse seadustiku artikli 706-71 sõnastus piirab neid sätteid kinnipeetava isiku ülekuulamise või küsitlemisega, tuleks arvesse võtta, et kaugsidevahendite abil üle kuulatava vaba isiku advokaat võib viibida kas eeluurimiskohtuniku kabinetis või oma kliendi juures.

- Ülekuulamiste audiovisuaalsed salvestised

Kõik uurimise all olevate isikute ülekuulamised, sealhulgas esimesed ülekuulamised ja vastandamised, tuleb salvestada audiovisuaalselt (kriminaalmenetluse seadustiku artikkel 116-1):

- tingimusel, et ülekuulamine toimub eeluurimiskohtuniku kabinetis

- ja et see puudutab võimalikke kuritegusid. Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 706-73 osutatud või kriminaalseadustiku IV köite I ja II jaotises (riigi põhiuhvide ohustamine - terrorism) sätestatud kuritegudega seotud salvestamise erand tunnistati põhiseaduse vastaseks põhiseadusnõukogu 6. aprilli 2012. aasta otsusega, mis tehti prioriteetse küsimuse alusel.

See põhiseaduse vastasus kehtib ainult pärast 6. aprilli 2012 toimunud küsitlemiste suhtes (kriminaalkoja 10. mai 2012. aasta otsus).

Seadusega kehtestati salvestamise kohustusest kaks erandit:

- kui sama menetluse või erinevate menetluste raames samaaegselt küsitletavate isikute arv on nii suur, et salvestiste täielikku komplekti ei ole võimalik teha. Sellisel juhul peab eeluurimiskohtunik määrama isiku või isikud, kelle ülekuulamist ei salvestata, kirjaliku otsusega, mis lisatakse toimikule ja milles võetakse arvesse uurimise nõudeid;

- kui salvestamine ei ole tehniliselt võimalik, peab kohtunik seda märkima küsitluse protokollis, täpsustades probleemi laadi.

- Salvestisega tutvumine

Salvestisega võib tutvuda rangetel tingimustel:

- see võib toimuda kas uurimise käigus või enne kohtuasja arutamist kohtus, kuid ainult juhul, kui uurimise all olev isik või kostja vaidlustab küsitlemise protokollis sisu;

- see toimub kas prokuröri või ühe poole taotlusel ning eeluurimiskohtuniku või kohtu otsuse alusel.

Kui taotluse esitab üks pooltest, tuleb see esitada vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku artiklile 82-1 ja kohus peab vastama põhjendatud otsusega ühe kuu jooksul alates taotluse saamisest.

- Mis saab salvestisest?

Seaduses on sätestatud, et salvestis tuleb hävitada hiljemalt viis aastat ja üks kuu pärast kriminaalmenetluse lõppemist.

Need salvestised tuleb hävitada prokuröri korraldusel (kriminaalmenetluse seadustiku artikkel D.32-2).

Salvestise ebaseaduslik levitamine on kuritegu, mille eest karistatakse kuni ühe aasta pikkuse vabadusekaotusega ja 15 000 euro suuruse trahviga. Tuleb teha originaalsalvestis ja see pitseerida. Salvestise koopia tuleb lisada toimikule. See koopia võib olla ühine kõigile uurimise käigus tehtud salvestistele (kriminaalmenetluse seadustiku artikkel D.32-2).

h) Teave teie liikmesriigis kasutatava videokonverentsitehnoloogia või kõige levinuma kasutatava videokonverentsiplatvormi/-lahenduse kohta

- Reaalajas töötlemisteenuste osutajad kasutavad töölauarakendust Cisco Webex Desk;

- kohtusaalid ja haldusteenistused on varustatud lahendusega Cisco Webex Room Kit;

- detsentraliseeritud vanglateenistused kasutavad lahendust Cisco Webex Room Kit.

i) Teave küsitlemise korraldamise ja läbiviimise praktiliste üksikasjade kohta Millise asutusega tuleks ühendust võtta? Kas selle asutusega ühenduse võtmiseks on mingeid erinõudeid (nt vajalik teave)?

Neid punkte käsitletakse vastuses küsimusele f.

l) Kuidas kahtlustatav, süüdistatav, süüdimõistetud või mõjutatud isik saab küsimusi esitada ja muul viisil sisuliselt osaleda?

Prantsusmaa õiguse kohaselt annab kaitseõigus süüdistatavale õiguse osaleda aktiivselt kohtumenetluses.

- Vahi all viibimise ajal on süüdistatavatel täiskasvanutel ja alaealistel kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 63 jj sätestatud õigused, mida on täpsustatud 27. mai 2014. aasta seaduse ja 18. novembri 2016. aasta seadusega, nimelt:

- õigus saada teavet uurimise laadi kohta ja vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku artiklile 63-1 laiendatult ka väidetava kuriteo laadi, toimumise kuupäeva ja koha ning samuti põhjenduste kohta, nagu on sätestatud kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 62-2;

- õigus vaikida;

- õigus advokaadi abile, mis on alaealiste puhul kohustuslik (alaealiste kriminaalõiguse seadustiku artikkel L.413-9);

- õigus tutvuda teatavate menetlusedokumentidega (teatis kinnipidamise kohta; alaealise läbi vaadanud arsti koostatud tervisetõendid, alaealise küsitluste protokollid);

- õigus saada pärast vahi alt vabastamist teavet kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 77-2 sätestatud õiguste kohta.

Advokaat võib osaleda vahistatud isiku küsitlemisel ja vastandamistel. Küsitlemist ja vastandamisi viivad endiselt läbi kriminaaluurijad ja kriminaalpolitsei ametnikud, kellel ainsana on kontroll menetluse üle. Advokaat võib siiski küsitleda vahi all viibivat isikut iga küsitlemise või vastandamise lõpus. Kriminaalpolitsei ametnik võib sellisel viisil esitatud küsimustele vastuväiteid esitada, kui need võivad takistada uurimise nõuetekohast läbiviimist. Keeldumist tuleb protokollis mainida. Advokaat võib tutvuda küsitlemise protokolliga ja esitada iga küsitlemise või vastandamise lõpus kirjalikud märkused, mis lisatakse seejärel menetlusedokumentidele.

Kõiki isikuid, kes on toodud prokuröri või vajaduse korral kinnipidamispädevusega kohtuniku ette, et pikendada nende vahi all hoidmist, tuleb teavitada nende õigusest esitada nimetatud ametnikele taotlus vahi alt vabastamiseks. Kui vahi all olevat isikut ei tooda prokuröri ette, võib ta ikkagi anda suulise ütluse, mille uurijad protokollivad küsitlemise protokollis, mis edastatakse kohtunikule enne, kui ta teeb otsuse vahistamise pikendamise kohta.

Kriminaalmenetluse seadustiku artikli 63-1 kohaselt tuleb sellest õigusest teavitada kõiki isikuid kohe pärast nende vahi alla võtmist, samal ajal kui neid teavitatakse muudest asjaoludest ja õigustest. Õigus vaikida on sõnastatud sama artikli punktis 3 – „õigus anda küsitlemisel pärast oma isiku tuvastamist ütlusi, vastata esitatud küsimustele või vaikida“.

- Uuritav isik uurimise ajal

Pärast advokaadilt märkuste saamist teavitab eeluurimiskohtunik isikut: - et tema suhtes ei ole algatatud uurimist, millisel juhul tal on abistatud tunnistaja õigused (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 116 lõige 6),

- või et tema suhtes on algatatud uurimine, millisel juhul eeluurimiskohtunik täpsustab asjaolud ja kasutatud õiguslikud klassifikatsioonid, kui need erinevad algselt kavandatudest (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 116 lõige 7);

- viimasel juhul peab uurimiskohtunik isikut teavitama: - tema õigusest nõuda kriminaalmenetluse seadustiku

artiklite 81, 82-1, 82-2 ja 156 alusel meetmete võtmist kogu uurimise vältel, ja kui ta on esitanud taotluse, siis hiljemalt ühe kuni kolme kuu jooksul pärast kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 175-1 sätestatud uurimise lõpetamise teatise saatmist (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 116 lõige 7);

- tema õigusest esitada samal ajavahemikul kriminaalmenetluse seadustiku artikli 173 alusel tühistamisavaldusi, võttes arvesse kriminaalmenetluse seadustiku artiklit 173-1, milles on sätestatud, et (esimese ja järgnevate kohtuistungite ajal) toimunud ülekuulamiste ja varem võetud meetmete tühisuse alusel esitatud väited tuleb tühisuse korral esitada kuue kuu jooksul alates uurimis- või ülekuulamismenetluse teatavaks tegemisest (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 116 lõige 7);

- menetluse eeldatavast kestusest, kui see on õigusrikkumiste puhul lühem kui üks aasta ja raskete kuritegude puhul lühem kui 18 kuud;

- õigusest taotleda uurimise lõpetamist kohtuniku määratud tähtaja lõpus või eespool nimetatud maksimaalse tähtaja möödumisel vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku artiklile 175-1.

Uurimise all olev isik võib ka esitada märkusi, kui tellitakse eksperdiarvamus, ja paluda eeluurimiskohtunikul esitada täiendavaid küsimusi. Eksperdiarvamuse teatavaks tegemise ajal on uurimise all oleval isikul vähemalt viiesteist päeva aega taotleda täiendavaid eksperdiarvamusi, teist arvamust või uut eksperdi hinnangut (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 167 lõige 3).

4. Menetlustega seotud kulud tsiviil- ja kaubandusasjades

Prantsusmaa õiguses kehtestati [30. detsembri 1977. aasta seadusega nr 77-1468](#) põhimõte, et tsiviilkohtumenetlus on tasuta.

Sellest põhimõttest on siiski palju erandeid, kuna see ei laiene kohtuametnike ja eksperdiarvamuste kuludele ning üldisemalt paljudele kuludele, mis pooltel menetluse käigus tekivad.

Tsiviil- või kaubandusasjades tekkinud kulud, mida reguleerib [tsiviilkohtumenetluse seadustiku I köite XVIII peatükk](#), jagunevad kahte rühma:

- [tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 695](#) ammendavalt loetletud kulud, mis vastavad menetluse ja selle tagajärgedega seotud vajalikele kulutustele ja mille suurus kehtestatakse määruse või kohtuotsusega. Need kulud võib kohtuasja võitnud pool sisse nõuda kaotajalt või isikult, kellelt kohus on need kulud välja mõistnud;
- sissenõudmatud kulud, mis vastavad menetluses tekkinud muudele kuludele ja mille suhtes on esitatud tervikliku hüvitamise taotlus, mille põhimõttelise õiguspärasuse ja suuruse üle otsustab kohus, võttes arvesse karistatud isiku huve ja majanduslikku olukorda ([tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 700](#)). Need kulud hõlmavad eelkõige advokaaditasusid.

Peamised kulud, mida pooled tsiviil- ja kaubandusasjades tasuvad, on kindlaks määratud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 695 esitatud loetelus.

1. Kohtukantselei või maksuameti kogutud tollimaksud, maksud, lõivud või tasud, välja arvatud sellised tollimaksud, maksud ja trahvid, mis võivad kuuluda tasumisele poolte nõuete toetuseks esitatud dokumentide ja aktide eest

Tegelikult on peamiselt tegemist tasudega, mida koguvad advokaatide kutsealane hüvitusfond kohustusliku esindamise eest apellatsioonikohtutes apellatsioonimenetluses ([üldise maksuseadustiku \(Code général des impôts\) artikkel 1635 bis P](#)) ja kaubanduskohtute kantseleid [29. aprilli 1980. aasta dekreediga nr 80-307](#) alusel, või registreerimistasudega, mis on seotud müügingimuste loeteluga vara arestimise korral.

2. Dokumentide tõlkimise kulud, kui tõlkimine on nõutav seaduse või rahvusvahelise lepinguga

Teatavate I lisas loetletud Euroopa õigusaktide, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1393/2007 (kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades) kohaselt tuleb lisada teatavate dokumentide tõlked, kusjuures artiklis 9 on sätestatud, et taotluse esitaja kannab kõik tõlkekulud enne dokumendi edastamist.

3. Tunnistajale hüvitise maksmine

Need on kulud, mis on seotud kohtu poolt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklite 204–231 alusel määratud uurimismeetmetega. Need hõlmavad kohtusse ilmumise hüvitist, sõidukulude hüvitamist ja päevaraha vastavalt [27. detsembri 1920. aasta dekreedile \(millega muudetakse poolte, kohtuekspertide, tõendite hoiulevõtjate ja tunnistajate sõidukulude määra\)](#) artiklites 9–13 sätestatud tingimustele.

4. Tehnikute tasustamine

Need on kulud, mis on seotud kohtuniku poolt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklite 232–284-1 alusel määratud uurimismeetmetega, eelkõige eksperdiarvamustega. Tehnikute tasu tuleb kindlaks määrata nende ametisse nimetamise ajal; lõpliku summa määrab kohtunik pärast seda, kui nad on oma ülesanded täitnud.

5. Tasupõhised väljamaksed

Need on kulud, mida advokaadid ning avaliku sektori ja ministeeriumide ametnikud maksavad oma klientide nimel otse kolmandatele isikutele seoses õigusaktidega ettenähtud teenustega, näiteks kohtuotsustest, notarilepingutest, hüpoteegiaruannetest koopiategemise kulud, lukksepa tasud või kirjade templiga varustamise kulud, mis on kohtutäiturite poolt kehtestatud kohustuslikud menetlusformaalsused.

6. Avaliku sektori või ministeeriumide ametnike tasud

Need on tasud, mis tuleb maksta kohtutäituritele vastavalt [12. detsembri 1996. aasta dekreedile nr 96-1080 \(millega kehtestatakse tsiviil- ja kaubandusajade kohtutäiturite tasud\)](#) nende tegevuse eest tsiviil- ja kaubandusajade kohtutäituritena või [29. märtsi 1985. aasta dekreedile nr 85-382 \(millega kehtestatakse oksjonipidajate tasud\)](#) alusel nende tegevuse eest kohtu määratud oksjonipidajatena, või notari tasud [8. märtsi 1978. aasta dekreedile nr 78-262 \(millega kehtestatakse notarite tasud\)](#) alusel.

7. Advokaatide tasu, niivõrd kui see on reguleeritud, sealhulgas kaitseõigus

Erinevalt tasudest, mille advokaat määrab vabalt kokkuleppel kliendiga ja mis ei sisaldu kuludes, on vara arestimise, jagamise, enampakkumise, kohtulike tagatiste ja kohtulike hüpoteekide asjades advokaadi tasu reguleeritud ([kaubandusseadustiku artikkel R.444-71](#)). Lisaks hõlmab see [sotsiaalkindlustuse seadustiku \(Code de la sécurité sociale\) artiklite R.652-26 jj](#) alusel nõutavaid kohtuistungilõive.

8. Dokumendi välisriigis kättetoimetamisega seotud kulud

Need on kulud, mis tekivad dokumendi kättetoimetamisel välisriigis vastavalt [tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitele 683 kuni 688-8](#), kui üks I lisas loetletud õigusaktidest näeb ette dokumendi (nt kohtukutse, otsuse jne) kättetoimetamise.

9. Suulise ja kirjaliku tõlke kulud, mis on tekkinud seoses kohtu taotlusel välisriigis läbiviidud uurimistoimingutega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2020. aasta määrusele (EL) 2020/1783, mis käsitleb liikmesriikide kohtute vahelist koostööd tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (tõendite kogumine) (uuesti sõnastatud)

10. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklite 1072, 1171 ja 1221 alusel määratud sotsiaaluurimised

Need on kulud, mis on seotud kohtu poolt perekonnaasjades ([tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 1072](#)), lapsendamise asjades ([tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 1171](#)) või eestkostetegevust kontrolliva kohtuniku menetluses ([tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 1221](#)) määratud sotsiaaluurimisega.

11. Tsiviilseadustiku artikli 388-1 kohaselt kohtuniku poolt alaealise ärakuulamiseks määratud isiku tasu

Need on juhtumid, kus kohtunik on [tsiviilseadustiku artikli 388-1](#) alusel määranud isiku, kes kuulab ära otsustusvõimelise alaealise.

12. Artiklis 1210-8 nõutavate meetmete, uurimiste ja kontrollidega seotud tasud ja kulud

Need on juhtumid, kus prokurör on [tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 1210-8](#) alusel taotlenud meetmeid,

uurimist või järelepärimisi, et kehtestada rahvusvaheliselt ebaseaduslikult ära viidud lapse tagasitoomise otsuse täitmise kord.

Seoses maksejõuetusmenetlustega seotud otsuste registreerimisega äri- ja äriühingute registris (*Registre du commerce et des sociétés*), välja arvatud kaubandusseadustiku artiklis R.123-22 sätestatud *ex officio* registreerimine, määratakse tasud 9. novembri 2017. aasta määrusega, millega kehtestatakse õigus- ja haldusteabe direktoraadi osutatavate teenuste eest makstavate tasude suurus, ning need puudutavad 20. mai 2015. aasta määruse (EL) 2015/848 artiklites 28 ja 29 sätestatud vabatahtlikku registreerimist.

5. Elektroonilised makseviisid

Nende süsteemide kindlaksmääramiseks on vaja viia lõpule määruse artikli 9 rakendamise mõjuanalüüs.

6. Teade detsentraliseeritud IT-süsteemi varajase kasutuselevõtu kohta

Prantsusmaa osaleb kõigis Euroopa Komisjoni korraldatud komiteemenetlustes selles valdkonnas. Kehtestatakse sisejuhtimine, et tagada elektrooniliste tõendite digitaalse vahetussüsteemi (eEDES) nõuetekohane kasutuselevõtt ja rakendamine kõigi asjaomaste õigusametnike poolt. Asjaomased erialased ja tehnilised meeskonnad tegelevad praegu esimese kahe kasutusjuhu – *dokumentide kättetoimetamine* ja *tõendite kogumine* – rakendamisega.

7. Teade videokonverentside varajase kasutuselevõtu kohta tsiviil- ja kaubandusasjades

Ministeerium on loonud katseprojekti töörühma, et uurida digitaliseerimismääruse järgimist seoses videokonverentside kasutamisega piiriülestes menetlustes. Sellega seoses uurib ministeerium artikli 5 tehnilisi, õiguslikke ja menetluslikke tagajärgi ning määrab kindlaks meetmed, mis tuleb võtta selle sätete kohaldamiseks enne kindlaksmääratud kuupäeva, st 1. maid 2025.

8. Teade videokonverentside varajase kasutuselevõtu kohta kriminaalasjades

Ministeerium on loonud katseprojekti töörühma, et uurida digitaliseerimismääruse järgimist seoses videokonverentside kasutamisega piiriülestes menetlustes. Sellega seoses uurib ministeerium artikli 6 tehnilisi, õiguslikke ja menetluslikke tagajärgi ning määrab kindlaks meetmed, mis tuleb võtta selle sätete kohaldamiseks enne kindlaksmääratud kuupäeva, st 1. maid 2025.

Viimati uuendatud: 10/04/2026

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.